

Standpunt OVB

Voor de OVB, voorzitter Edward Janssens, bestuurder Hugo Lamon en mevrouw Sofie Verherstraeten (juriste studiedienst OVB)

18 maart 2019

Wetsvoorstel van 29 maart 2018 tot wijziging van het Wetboek van Economisch Recht wat de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen betreft (ingediend door mevrouw Maya Detiège en de heer Youro Casier)

De Kamercommissie Bedrijfsleven heeft een adviesaanvraag gericht aan de Orde van Vlaamse Balies (hierna OVB) aangaande het wetsvoorstel van 29 maart 2018 tot wijziging van het Wetboek van Economisch Recht wat de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen betreft (hierna wetsvoorstel van 29 maart 2018). Het wetsvoorstel van 29 maart 2018 stelt de opheffing van artikel III.26, §2 WER voor. De OVB dankt de Kamercommissie Bedrijfsleven voor de mogelijkheid die haar wordt geboden om haar standpunt kenbaar te maken inzake het wetsvoorstel van 29 maart 2018, waarbij de vraag aan de orde is in hoeverre de sanctie van artikel III.26, §2 WER haar doel voorbijschiet.

1. Doelstelling, ontstaansgeschiedenis en sanctie van artikel III.26, §2 WER

Artikel III.26 WER heeft haar wortels¹ in de wet van 9 maart 1929 tot wijziging van de wet van 30 mei 1924 tot instelling van het handelsregister², die er in wezen op gericht was om het zwartwerk te beteugelen van diegenen die een handelswerkzaamheid uitoefenen zonder er de juridische, sociale, fiscale gevolgen van te dragen.

¹ Zie voor een korte wordingsgeschiedenis: B. SMEKENS, "De sancties van onontvankelijkheid in art. III.26 Wetboek van Economisch Recht. Kritische evaluatie met rechtspraakanalyse", *P&B* 2014, afl. 3, 84.

² *BS* 25 maart 1929.

Voor de effectieve handhaving van die “*public purpose*” werd ook een beroep gedaan op het procesrecht.³ De wet van 9 maart 1929 stelde met name een onontvankelijkheids sanctie in, die nadien verwerd tot de artikelen 41 en 42 van het Koninklijk besluit van 20 juli 1964 houdende coördinatie van de wetten betreffende het handelsregister.⁴ Deze bepalingen werden vervolgens geherformuleerd in artikel 14 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen (hierna *KBO*), tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen⁵ (hierna *KBO-wet*) om thans haar huidige neerslag te kennen in artikel III.26 WER.

Artikel III.26 WER betreft in wezen drie hypothesen: (i) de vereiste van vermelding van het ondernemingsnummer in het deurwaardersexploot, (ii) de vereiste van inschrijving van een onderneming in de KBO en (iii) de vereiste van juiste/volledige inschrijving in de KBO. De eerste twee hypothesen liggen verhuuld in artikel III.26, §1 WER. Het wetsvoorstel van 29 maart 2018 handelt enkel over de opheffing van artikel III.26, §2 WER⁶, zijnde de derde hypothese, zodat enkel de derde hypothese verder wordt besproken.⁷

---

³ J. VAN DONINCK en P. Taelman, “De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift”, *TBH* 2016, afl. 7, 647.

⁴ *BS* 8 augustus 1964.

⁵ *BS* 5 februari 2003.

⁶ De voorganger van artikel III.26, §2 WER, zijnde artikel 14, vierde lid KBO-wet, luidde als volgt: “Indien de handels- of ambachtsonderneming wel in deze hoedanigheid is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, maar haar vordering gebaseerd is op een activiteit waarvoor de onderneming op de datum van de inleiding van de vordering niet is ingeschreven of die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de onderneming op deze datum is ingeschreven, is de vordering van die onderneming eveneens onontvankelijk. De onontvankelijkheid is evenwel gedekt, indien de onontvankelijkheid niet voor elke andere exceptie of verweermiddel wordt ingeroepen” (eigen onderlijning). Aan het toenmalige Arbitragehof werd een prejudiciële vraag gesteld omtrent de bestaanbaarheid van dit artikel 14, vierde lid KBO-wet met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (Arbitragehof 21 maart 2007, nr. 46/2007, *Arr.GwH* 2007, 647). Het Arbitragehof herinnert aan de algemene doelstelling die aan de wet van 3 juli 1956 op het handelsregister ten grondslag ligt. Het Arbitragehof oordeelt vervolgens dat die zorg evenzeer geldt voor de tegenvorderingen die door ondernemingen bij wege van conclusie worden ingesteld. Het Arbitragehof stelt dat voor het vermelde verschil in de parlementaire voorbereiding geen verantwoording wordt gegeven en het Arbitragehof ziet dan ook niet in op welke gronden het verschil zou kunnen worden verantwoord (Arbitragehof 21 maart 2007, nr. 46/2007, overweging B.5.). Ingevolge het besproken arrest, werd artikel III.26, §2 WER aangevuld.

⁷ Hoewel artikel III.26, §1 WER niet het voorwerp uitmaakt van het wetsvoorstel, wenst de OVB te benadrukken dat tevens artikel III.26, §1 WER dient aangepast te worden in het licht van arrest van het Arbitragehof nr. 46/2007 van 21 maart 2007. De Memorie van Toelichting wijst echter uit dat de wetgever in de overtuiging verkeerde dat het (toenmalige) artikel 14, eerste tot derde lid KBO-wet enkel betrekking had op ondernemingen waarvan de vordering werd ingediend bij deurwaardersexploot, zodat de wetgever geen overeenkomstige aanpassing nodig achtte in artikel III.26, §1 WER (MvT, *Parl.St.* Kamer, Doc 53-2741/001, p. 11). De OVB meent dat zulks op een onjuiste opvatting berust. De OVB is ervan overtuigd dat de wetgever een al te minimalistische interpretatie heeft verleend aan het arrest van het Arbitragehof, nu de wetgever naar aanleiding daarvan enkel artikel III.26, §2 WER heeft aangepast doch het (o.i. onterecht) niet nodig achtte om ook artikel III.26, §1 WER aan te passen. Het gevolg daarvan is dat artikel III.26, §1 WER moeilijk bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Zo getuige ook het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 160/2018 van 22 november 2018 (GwH 22 november 2018, nr. 160/2018). De OVB meent dat de sanctie van onontvankelijkheid van toepassing moet zijn, ongeacht de wijze waarop de hoofvordering wordt ingeleid, alsook ongeacht de aard van de vordering (tegenvordering, aanvullende vordering, nieuwe vordering, vordering tot tussenkomst) en ongeacht de proceshandeling (dagvaardingsexploot,

Artikel III.26, §2 WER luidt:

“Indien de inschrijvingsplichtige onderneming wel in deze hoedanigheid is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, maar haar hoofdvordering, tegenvordering of vordering tot tussenkomst, ingediend bij verzoekschrift, bij conclusie of deurwaardersexploot, gebaseerd is op een activiteit waarvoor de inschrijvingsplichtige onderneming op de datum van de inleiding van die vordering niet is ingeschreven of die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de inschrijvingsplichtige onderneming op deze datum is ingeschreven, is de vordering van die inschrijvingsplichtige onderneming onontvankelijk. De onontvankelijkheid is evenwel gedekt, indien ze niet voor elke andere exceptie of verweermiddel wordt ingeroepen.”

Deze derde hypothese heeft betrekking op de situatie waarbij de vordering voortvloeit uit een activiteit die niet wordt gedekt door de inschrijving in de KBO of⁸ die niet valt binnen het statutaire doel van de onderneming. Het eerste scenario (binnen de derde hypothese) bestaat er dus in dat de onderneming wel is ingeschreven in de KBO maar een vordering instelt voor een activiteit die niet gedekt wordt door haar inschrijving. Het tweede scenario (binnen de derde hypothese) doet zich in de praktijk minder voor. Het is immers zo dat het maatschappelijk doel van een onderneming vaak ruim omschreven wordt, zodat de uitoefening van een bepaalde activiteit (meestal) ressorteert onder dit ruim gedefinieerde maatschappelijk doel.⁹

Artikel III.26, §2 WER *in fine* vermeldt de sanctie, met name de onontvankelijkheid van de ingestelde vordering. Deze exceptie van onontvankelijkheid kan niet ambtshalve worden opgeworpen door de rechter maar dient *in limine litis*, dus voor elke andere exceptie of verweer, te worden ingeroepen door een partij. De onontvankelijkheid is gedekt indien deze niet *in limine litis* werd opgeworpen. Het aanvullen van de inschrijving tijdens de procedure kan niet verhelpen aan deze problematiek. Met andere woorden, de regularisatie van de situatie tijdens de loop van de procedure is niet mogelijk.¹⁰

---

verzoekschrift, conclusie, ...) waarmee ze wordt aangebracht (ook in die zin: D. DE MAREZ en P. VAN CAENEGEM, “De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen” in B. TILLEMANS en E. TERRYNS (eds.), *Beginselen van Belgisch Privaatrecht, XIII, Handels- en economisch recht, I, Ondernemingsrecht, Vol. A*, Mechelen, Kluwer, 2011, 491; J. VAN DONINCK en P. TAELEMAN, “De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift”, *TBH* 2016, afl. 7, 649). Immers, ook in al deze gevallen geldt volgens de OVB de algemene doelstelling die aan de regelgeving op de inschrijving in de KBO ten grondslag ligt, met name zwartwerk bestraffen en die ondernemers de toegang tot de rechtszaal te ontzeggen.

⁸ Het gaat niet om cumulatieve vereisten (Cass. 8 februari 2013, C.11.0615.N, *Arr.Cass.* 2013/2, nr.95, 403; *TBO* 2014,15). Ook het gebruik van het woord “of” toont aan dat het niet om cumulatieve vereisten gaat (W. CLOET en Q. DE BOURNONVILLE, « Régime de l’exception d’irrecevabilité découlant d’une inscription irrégulière à la Banque-Carrefour des Entreprises », *In foro* 2013, nr. 38, 8).

⁹ W. CLOET en Q. DE BOURNONVILLE, « Régime de l’exception d’irrecevabilité découlant d’une inscription irrégulière à la Banque-Carrefour des Entreprises », *In foro* 2013, nr. 38, 9 ; N. RONSMANS, “De vordering gesteund op een activiteit buiten NACEBEL of maatschappelijk doel ten spijt, sanctie van onontvankelijkheid”, *TBO* 2015, afl. 4, 218 en 219.

¹⁰ M. BEYER, « Inschrijving in het handelsregister van de Kruispuntbank Ondernemingen », *NjW* 2013, afl. 275, 80; W. CLOET en Q. DE BOURNONVILLE, « Régime de l’exception d’irrecevabilité découlant d’une inscription irrégulière à la Banque-Carrefour des Entreprises », *In foro* 2013, nr. 38, 8 ; B. SMEKENS, “De sancties van onontvankelijkheid in art. III.26 Wetboek van Economisch Recht. Kritische evaluatie met rechtspraakanalyse”, *P&B* 2014, afl. 3, 85-86; N. RONSMANS, “De vordering gesteund op een activiteit buiten NACEBEL of maatschappelijk doel ten spijt, sanctie van onontvankelijkheid”, *TBO* 2015, afl. 4, 218-220; J. VAN DONINCK en P. TAELEMAN, “De

De exceptie van onontvankelijkheid heeft evenwel enkel betrekking op de vordering in rechte, zodat de onderliggende rechtsvordering onverlet wordt gelaten en deze nadien opnieuw kan worden ingesteld, mits regularisatie van de inschrijving. Deze mogelijkheid vindt haar grondslag in artikel III.27 WER, dat luidt: *“De akten van rechtspleging, die krachtens artikel III.26 onontvankelijk worden verklaard, stuiten de verjaring, alsmede de op straffe van nietigheid bepaalde rechtsplegingstermijnen”*. Artikel III.27 WER vormt dan ook, minstens impliciet, het aanknopingspunt om de eerder onontvankelijk verklaarde vordering opnieuw in te stellen. Indien zulks niet de bedoeling is, wordt artikel III.27 WER immers haar nut ontnomen.¹¹

2. Het wetsvoorstel van 29 maart 2018

Het wetsvoorstel strekt ertoe §2 in artikel III.26 WER op te heffen, gelet op de reeds bestaande strafrechtelijke sancties voor een onvolledige inschrijving in de KBO (artikel XV.77, 2° WER¹²).

In de toelichting bij het wetsvoorstel van 29 maart 2018 wordt beargumenteerd dat de sanctie van onontvankelijkheid *ex* artikel III.26, §2 WER zich enkel uitstrekt tot de vordering in rechte, zodat de onderliggende rechtsvordering onverlet wordt gelaten en deze opnieuw kan worden ingesteld, mits regularisatie van de inschrijving. Nadat de vordering in rechte onontvankelijk werd verklaard, kan de onderneming de code voor de activiteit in de KBO aldus aanpassen en opnieuw naar de rechtbank gaan. De toelichting bij het wetsvoorstel van 29 maart 2018 stelt dat een onderneming zo echter veel geld en tijd verliest om een financiële vergoeding te ontvangen voor een uitgevoerd contract.

---

inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift”, *TBH* 2016, afl. 7, 650.

¹¹ W. CLOET en Q. DE BOURNONVILLE, « Régime de l’exception d’irrecevabilité découlant d’une inscription irrégulière à la Banque-Carrefour des Entreprises », *In foro* 2013, nr. 38, 8 en 10 ; B. SMEKENS, “De sancties van onontvankelijkheid in art. III.26 Wetboek van Economisch Recht. Kritische evaluatie met rechtspraakanalyse”, *P&B* 2014, afl. 3, 88 en 89; N. RONSMANS, “De vordering gesteund op een activiteit buiten NACEBEL of maatschappelijk doel ten spijt, sanctie van onontvankelijkheid”, *TBO* 2015, afl. 4, 220 en 221; J. VAN DONINCK en P. TAELEMAN, “De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift”, *TBH* 2016, afl. 7, 651.

¹² Artikel XV.77, 2° WER stelt: *“Met een sanctie van niveau 2 worden gestraft, zij die: 2° als inschrijvingsplichtige onderneming ingeschreven zijn, en die activiteiten uitoefenen of een vestigingseenheid uitbaten die niet in de Kruispuntbank van Ondernemingen zijn ingeschreven”*.

3. Beoordeling van het wetsvoorstel van 29 maart 2018

- De OVB ondersteunt het wetsvoorstel van 29 maart 2018 omwille van (proces)economische overwegingen

Hoewel de OVB vaststelt dat het Grondwettelijk Hof geoordeeld heeft dat de sanctie voorzien in artikel III.26, §2 WER geen onevenredig zware sanctie betreft¹³ en hoewel de OVB er vanzelfsprekend voorstander van is om zwartwerk zo veel als mogelijk te ontmoedigen¹⁴, ondersteunt de OVB het wetsvoorstel van 29 maart 2018 tot opheffing van artikel III.26, §2 WER, minstens moet regularisatie van de situatie tijdens het geding mogelijk zijn. Wat de regularisatie tijdens het geding betreft, verwijst de OVB naar de aanpassing van artikel III.26, §1, tweede en derde lid WER krachtens artikel 59 van de wet van 15 april 2018 houdende hervorming van het ondernemingsrecht.¹⁵ De Memorie van Toelichting verduidelijkt dat het

---

¹³ Aan het Grondwettelijk Hof werd een prejudiciële vraag gesteld omtrent de bestaanbaarheid van artikel III.26, §2 WER met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het EVRM. De Nederlandstalige Brusselse rechtbank van eerste aanleg struikelde over het feit dat de wetsbepaling een onderneming die een vordering baseert op een activiteit waarvoor zij op de datum van de inleiding niet is ingeschreven in de KBO, bestraft met de niet-ontvankelijkheid van de vordering, zonder mogelijkheid tot regularisatie tijdens het geding. Dat lijkt volgens haar een onevenredig zware sanctie te zijn, rekening houdend met het doel van de maatregel. Het Grondwettelijk Hof oordeelde in zijn arrest nr. 160/2016 van 14 december 2016 dat het niet gaat om een onevenredig zware sanctie. Het systeem is niet strijdig met het recht van toegang tot de rechter, gewaarborgd door artikel 6 EVRM. Bovendien “*dienen de rechtbanken, door de procedureregels toe te passen, zowel een overdreven formalisme dat afbreuk zou doen aan het eerlijke karakter van de procedure, als een buitensporige soepelheid die zou leiden tot het afschaffen van de bij de wet vastgestelde procedurele vereisten, te vermijden (EHRM, 25 mei 2004, Kadlec en anderen t. Tjechische Republiek, § 26; EHRM 26 juli 2007, Walchli t. Frankrijk, § 29)*” (GwH arrest nr. 160/2016 van 14 december 2016, overweging B.4.2). Het in het geding zijnde verschil in behandeling berust volgens het Grondwettelijk Hof op een objectief criterium, namelijk de al dan niet volledige inschrijving van de onderneming of vestigingseenheid in de KBO (GwH arrest nr. 160/2016 van 14 december 2016, overweging B.5.). Deze vereiste gaat terug op de algemene doelstelling die aan de wet van 3 juli 1956 op het handelsregister ten grondslag ligt. De in het geding zijnde vereiste is niet onevenredig, volgens het Grondwettelijk Hof. De onontvankelijkheid van de vordering wordt immers gedekt indien de exceptie niet *in limine litis* wordt opgeworpen (artikel III.26, §2 WER) (GwH arrest nr. 160/2016 van 14 december 2016, overweging B.6.3.).

¹⁴ De wetgeving op de KBO is een instrument van sociaaleconomische politiek en overstijgt in die zin de belangen van de verweerders. De onontvankelijkheid kan ook worden opgeworpen wanneer er geen belangenschade voor de verweerder blijkt (J. VAN DONINCK en P. Taelman, “De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift”, *TBH* 2016, afl. 7, 648, voetnoot 12).

¹⁵ Artikel III.26, §1, tweede en derde lid WER luidt sindsdien als volgt: “*Bij gebreke aan vermelding van het ondernemingsnummer op het deurwaardersexploot, verleent de rechtbank uitstel aan de inschrijvingsplichtige onderneming om haar inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen te bewijzen of om zich in te schrijven in de Kruispuntbank van Ondernemingen.*

Indien de inschrijvingsplichtige onderneming haar inschrijving in deze hoedanigheid in de Kruispuntbank van Ondernemingen op de datum van het inleiden van haar vordering niet bewijst of niet is ingeschreven binnen de door de rechtbank gestelde termijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen, verklaart de rechtbank van ambtswege de vordering van de inschrijvingsplichtige onderneming onontvankelijk”. (eigen onderlijning)

opzet van deze toevoeging is om aan een inschrijvingsplichtige onderneming, die zich niet heeft ingeschreven, de mogelijkheid te geven om zich alsnog te regulariseren.¹⁶

De OVB erkent dat de achterliggende doelstelling van artikel III.26, §2 WER om de betreffende ondernemers de toegang tot de rechtszaal te ontzeggen haaks staat op de (proces)economie. De OVB beaamt dan ook dat de (proces)economische opportuniteit van de sanctie uit artikel III.26, §2 WER in vraag kan worden gesteld. Men kan zich inderdaad afvragen of het economisch te rechtvaardigen is dat een onderneming prestaties of goederen levert aan haar wederpartij, doch dat deze wederpartij kan nalaten om over te gaan tot betaling omdat er geen juiste/volledige inschrijving zou bestaan voor de betrokken activiteit. Men kan zich bovendien afvragen of het proceseconomisch te verantwoorden is dat een eerder onontvankelijk verklaarde vordering gewoon opnieuw wordt ingesteld, na regularisatie. Uit (proces)economisch standpunt valt er daarom af te dingen op de sanctie van artikel III.26, §2 WER, temeer gelet op het bestaan van de strafrechtelijke sancties (artikel XV.77, 2° WER) waaraan een onderneming zich blootstelt bij een onjuiste/onvolledige inschrijving.¹⁷

Uit verbintenisrechtelijk oogpunt kan men zich de vraag stellen of partijen de mogelijkheid hebben om uit te sluiten dat één van hen beroep zou doen op de sanctie van onontvankelijkheid uit artikel III.26, §2 WER. Ter verdediging van deze stelling haalt bepaalde rechtsleer aan dat het gebrek aan juiste/volledige inschrijving voor een bepaalde activiteit de (procedurele) openbare orde niet raakt (hoewel strafrechtelijk gesanctioneerd door artikel XV.77, 2° WER) en dat slechts bezwaarlijk kan worden voorgehouden dat de sanctie van artikel III.26 WER strekt tot bescherming van de private belangen van een maatschappelijk zwakkere partij, zodat dient te worden besloten dat deze sanctie ook niet van dwingend recht is. Als de desbetreffende bepaling noch van openbare orde noch van dwingend recht is, lijkt geen enkel obstakel te bestaan tegen het inschrijven van een bepaling in een overeenkomst stellende dat partijen zich ervan zullen onthouden een gebeurlijk gebrek aan een juiste/volledige inschrijving op te werpen voor de rechtbank met het oog op onontvankelijkverklaring van een vordering in rechte. Dergelijke overeenkomst bindt de partijen en mag in beginsel door de rechter niet worden miskend.¹⁸ Indien deze stelling gevolgd wordt, is dat een bijkomend argument om niet noodzakelijk vast te houden aan de sanctie voorzien in artikel III.26, §2 WER.

- Bijkomende aanbevelingen van de OVB

De OVB merkt evenwel op dat de aanspraak van een onderneming niet mag gehonoreerd worden indien uit de begeleidende omstandigheden¹⁹ blijkt dat de onderliggende overeenkomst een ongeoorloofd voorwerp heeft en/of (enkel) een onrechtmatig belang dient. Niet de afwezigheid van een juiste/volledige KBO-inschrijving op het moment van het aangaan van de litigieuze overeenkomst, doch wel het (fundamentele) gebrek waarmee die

---

¹⁶ MvT, *Parl.St.* Kamer, Doc 54-2828/001, p. 20.

¹⁷ B. SMEKENS, "De sancties van onontvankelijkheid in art. III.26 Wetboek van Economisch Recht. Kritische evaluatie met rechtspraakanalyse", *P&B* 2014, afl. 3, 100.

¹⁸ B. SMEKENS, "De sancties van onontvankelijkheid in art. III.26 Wetboek van Economisch Recht. Kritische evaluatie met rechtspraakanalyse", *P&B* 2014, afl. 3, 99.

¹⁹ Het Hof van Cassatie (Cass. 6 februari 2015, C.13.0182.N, *Arr.Cass.* 2015/2, nr. 89, 317) kwam tot het besluit dat de enkele omstandigheid dat een onderneming niet over een inschrijving in de KBO beschikt, niet tot gevolg heeft dat de door haar gesloten overeenkomsten onrechtmatig zijn en geen grondslag kunnen bieden aan een rechtsvordering (J. VAN DONINCK en P. Taelman, "De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift", *TBH* 2016, afl. 7, 652).

overeenkomst zelf is behept, staat op dat ogenblik het toekennen van de aanspraak van de onderneming in de weg.²⁰

De OVB moedigt de wetgever ten slotte aan om, bij het overdenken van artikel III.26, §2 WER, oog te hebben voor de consistentie ervan met andere wetgeving. Zo legt de wet van 14 oktober 2018 tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen²¹ (hierna **wet griffierechten**) de verplichting op om het rijksregisternummer (in geval van natuurlijke personen) of het ondernemingsnummer (in geval van rechtspersonen) te vermelden in rechterlijke uitspraken, dagvaardingen en verzoekschriften, en dat op straffe van nietigheid.²² De verplichte vermelding van het rijksregisternummer of het ondernemingsnummer vloeit voort uit de nieuwe procedure voor de inning van de rolrechten, die voortaan door de FOD Financiën gebeurt, en dat na de eindbeslissing van de rechter.²³ De wet griffierechten legt deze verplichting op straffe van nietigheid op.²⁴

***

*

---

²⁰ Vgl. Cass. 6 februari 2015, C.13.0182.N, *Arr.Cass.* 2015/2, nr. 89, 317 (J. VAN DONINCK en P. TAELEMAN, "De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als procesvoorschrift", *TBH* 2016, afl. 7, 652).

²¹ *BS* 20 december 2018.

²² De verplichte vermelding heeft concreet betrekking op: exploten van dagvaardingen; vonnissen; akten tot hervatting van het geding; eenzijdige verzoekschriften; verzoekschriften op tegenspraak; akten van hoger beroep; verzoekschriften op grond van artikelen 112, 118, 126 en 127 BW; verzoekschriften betalingsfaciliteiten consumentenkrediet; verzoekschrift vordering summiere rechtspleging; verzoekschrift verzet summiere rechtspleging; verzoekschrift huur; verzoekschrift uithuiszetting; verzoekschrift collectieve schuldenregeling (artikelen 11 tot en met 27 van de wet griffierechten).

²³ Zie artikel 3 van het Koninklijk besluit van 28 januari 2019 betreffende de uitvoering van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en het houden van de registers in de griffies van de hoven en rechtbanken.

²⁴ Behoudens in de artikelen 1337*ter* Ger.W. (zoals gewijzigd door artikel 21 wet griffierechten), artikel 1340 Ger.W. (zoals gewijzigd door artikel 22 wet griffierechten) en artikel 1675/4 Ger.W. (zoals gewijzigd door artikel 27 wet griffierechten).

